

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Formusatii Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, în cauză penală în privința lui

Frunze Larisa Mihail, născută la 12.10.1955, originară din s.at. Leușeni, r-nul Telenești, domiciliată în or. Telenești, str. B.P. Hajdeu, nr.3.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 22.09.2014 – 23.12.2014;*
2. *Instanța de apel: 04.02.2015 – 25.03.2015;*
3. *Instanța de recurs: 21.05.2015 – 29.07.2015.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Telenești din 23 decembrie 2014, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Frunze Larisa Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(1) Cod penal în legătură cu liberarea de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, cu tragerea la răspundere contravențională, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 25 unități convenționale.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit, că la data de 21 mai 2014, în jurul orei 16.30 Frunze Larisa, aflîndu-se în casa de locuit din or. Telenești, str. B.P.Hajdeu, și fiind în stare de ebrietate alcoolică, a manifestat violența verbală în privința fiicei minore, Vilijinschi Marina, insultînd-o cu cuvinte injurioase, după care a aplicat violența fizică în privința victimei minore, exprimată prin aplicarea loviturilor cu palma în regiunea feței. Apoi a apucat-o de păr, a tras-o jos de pe pat, ca rezultat minora a început a striga, la ce Frunze Larisa i-a astupat gura cu mîna, pentru a curma strigătul acesteia, provocîndu-i dureri fizice și sentimentul de temere, din care motive aceasta a părăsit temporar domiciliul. Astfel, fiicei minore i-au fost cauzat dureri fizice, suferințe psihice și morale.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Frunze Larisa să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal la 4 (patru) luni închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (unu) an.

În argumentarea cerințelor formulate a invocat că instanța de fond, la încetarea procesului penal cu tragerea la răspundere contravențională în privința inculpatei Frunze L. pentru infracțiunea comisă, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 55, 61 și 75 Cod penal, deoarece nu au fost apreciate obiectiv circumstanțele reținute de către instanță în raport cu circumstanțele care individualizează personalitatea inculpatei.

A considerat că, instanța de fond în mod eronat a reținut circumstanța, că partea vătămată minoră în vârstă de 14 ani, manifestă un comportament nedemn cu părinții, care în mare măsură a provocat actul de violență din partea mamei sale, drept argument pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, deoarece manifestarea unui comportament nedemn cu părinții din partea minorei, Vilijnschi Marina, nu poate fi pus în sarcina părții vătămate minore, ci este rezultatul neexecutării corespunzătoare a obligațiilor părinților de întreținere și educare a copilului minor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015 a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, fiind corect stabilite circumstanțele de fapt și de drept, analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionându-se asupra vinovăției inculpatei Frunze Larisa de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal cu încetarea procesului penal și tragerea la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod penal.

Verificând legalitatea pedepsei stabilite inculpatei, instanța de apel a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 81 alin.(3) Cod penal, și respectând prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită, ținând cont de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria infracțiunilor ușoare, de motivul acesteia, de persoana vinovatei, care a recunoscut pe deplin vina, pentru prima dată a comis o infracțiune, se caracterizează pozitiv la locul de trai, iar circumstanțe care ar agrava răspunderea pe parcursul examinării cauzei penale nu au fost stabilite.

Totodată, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a reținut, că drept premiză pentru iscarea conflictului a servit și faptul că partea vătămată minoră, Vilijnschi Marina, avînd vîrsta de 14 ani - o vîrstă de trecere, fiind

influențată de prietenele sale, și-a schimbat comportamentul și atitudinea față de familia sa, în special, față de părinții săi.

De asemenea instanța de apel a specificat, că acuzarea, solicitând casarea sentinței și condamnarea inculpatei Frunze L. în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal la închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă (art.90 Cod penal), nu și-a motivat solicitarea, precum și imposibilitatea atingerii scopului pedepsei în cazul aplicării unei pedepse mai blânde.

Astfel că, instanța de apel a considerat corectă concluzia instanței de fond, precum că corectarea inculpatei este posibilă și prin altă formă de răspundere, extrapenală, care atrage încetarea procesului penal cu aplicarea unei sancțiuni cu caracter contravențional, aplicînd față de ea prevederile art. 55 Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care, invocînd drept temei prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului procurorul indică că instanțele ierarhic inferioare incorect au apreciat faptul întrunirii de către inculpata Frunze Larisa a tuturor condițiilor stipulate la art. 55 Cod penal, deoarece la individualizarea pedepsei penale au ignorat ce impact asupra buneii dezvoltări a societății au acțiunile de violență în familie.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recurentul invocă în recursul declarat drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căroră „*hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Din analiza materialelor cauzei și a hotărîrilor judecătorești pronunțate, Colegiul penal constată, că instanța de apel s-a pronunțat asupra motivelor invocate de către procuror în cererea de apel în ce privește procedura stabilirii pedepsei, constatînd că inculpata Frunze Larisa pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(1) Cod penal, i s-a aplicat o măsură de pedeapsă echitabilă faptei săvîrșite, conform art. 364/1 Cod de procedură penală, ținîndu-se cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței*

de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Sistemul dreptului penal stabilește pedepse relativ determinate, de aceste limite trebuie să se conducă instanța la aplicarea pedepsei. Aceste pedepse sunt: minimum și maximum general și minimum și maximum special prevăzut de fiecare infracțiune în textul incriminator.

Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă – amendă pînă la cea mai aspră – detențiune pe viață.

Colegiul penal menționează că, Codul penal prevede și liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională (art.55 Cod penal), care poate fi aplicată doar în cazul, cînd instanța de judecată contată că în cauză sunt întrunite condițiile prescrise de această normă și anume:

- 1) infracțiune săvârșită să fie de categoria celor ușoare ori mai puțin grave;
- 2) să fie săvârșită pentru prima oară;
- 3) să-și recunoască integral vina;
- 4) să fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune;
- 5) să se constate că corectarea persoanei vinovate este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

În această ordine de idei, instanța de recurs reiterează faptul că, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, astfel, că inculpata a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se înfăptuiască pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar potrivit art. 16 Cod penal infracțiunea săvârșită de inculpata Frunze Larisa se califică ca infracțiune ușoară pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv, careva pretenții față de inculpată de către partea vătămată n-au fost declarate.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal conchide că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărîrea primei instanțe, constatînd că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatei Frunze Larisa de săvârșirea infracțiunii imputate, precum și motivarea soluției de către instanța de apel privind aplicarea pedepsei

individualizate în privința inculpatei, fiind respectate prevederile legale prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că, în speța dată prima instanță și cea de apel corect au ajuns la concluzia că corectarea inculpatei (mama părții vătămate minore) este posibilă fără ca aceasta să fie supusă răspunderii penale, specificând faptul că premisă pentru iscarea conflictului a servit comportamentul și atitudinea nedemnă a părții vătămate minore, Vilijinski Marina, în vîrstă de 14 ani, față de familia sa, în special față de părinții săi, fiind influențată de prietenele sale.

Colegiul penal subliniază că recurentul, după cum susține în recurs, critică măsura de pedeapsă aplicată inculpatei, ca una prea blîndă, astfel, în opinia dînsului, s-a comis o eroare de drept, însă, după cum s-a specificat mai sus, erorile prescise de pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu sunt prezente în cauză, deoarece instanțele de fond și cea de apel au făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii. Prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar, declarat de procuror, se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Formusatii Andrei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, în cauză penală în privința lui **Frunze Larisa Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **20 august 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie